



provincie **HOLLAND**  
**ZUID**

## GS brief aan Provinciale Staten

Postadres Provinciehuis  
Postbus 90602  
2509 LP Den Haag  
T 070 - 441 66 11  
[www.zuid-holland.nl](http://www.zuid-holland.nl)

Datum  
Zie verzenddatum rechtsonder

Ons kenmerk  
PZH-2020-747312526  
DOS-2020-0005719

Bijlagen  
-

Aan Provinciale Staten

Onderwerp  
Voortgang versterkingsaanpak beheer en  
onderhoud Beweegbare Kunstwerken

Geachte Statenleden,

Op 20 mei 2020 bent u geïnformeerd over de uitkomsten van het onafhankelijke onderzoek naar de voorgeschiedenis van de in 2019 geconstateerde gebreken aan de hefbrug Boskoop. In deze brief hebben wij onze reactie op de aanbevelingen gegeven. In de commissievergadering Bereikbaarheid en Energie van 10 juni 2020 heeft gedeputeerde Vermeulen met de commissieleden over dit onderwerp gesproken.

De ervaringen en lessen uit de gebeurtenissen bij de hefbrug Boskoop en de ontwikkelingen van het beheer- en onderhoudsproces zijn belangrijk bij de verdere professionalisering van het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken. De rapportage, opgesteld door de Eenheid Audit en Advies (EAA), bevat aanbevelingen ter verbetering hiervan. De aanbevelingen van EAA, de reeds in gang gezette maatregelen ter verbetering van het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken, de verdere doorontwikkeling van assetmanagement en het opvolgen van resultaten voortvloeiend uit in- en externe audits naar aanleiding van de ISO certificering, de vraag naar verbeteren van het risicomanagement en het verbeteren van de informatievoorziening vragen een aanpak die bijdraagt aan overzicht, samenhang, focus, reflectie, sturing en resultaat. Wij hebben u in onze reactie toegezegd, zoals ook gedeputeerde Vermeulen deed in uw commissievergadering Bereikbaarheid en Energie (B&E), te komen met een programmatische aanpak voor de versterking van het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken.

In deze brief schetsen wij u de stand van zaken rondom dit programma. Tevens geven wij antwoord op de toezegging aan mevrouw Nelisse (VVD) in de commissievergadering B&E van 10 juni 2020, om terug te komen op de vraag of er bij sterkteberekeningen van bruggen rekening wordt gehouden met, naast toenemende verkeersbelasting, degradatie van staal als gevolg van corrosie. Zo ook of er rekening is gehouden met aanvaringen van bruggen.

Tot slot schetsen wij u kort, onder de paragraaf *Werk in uitvoering*, de laatste stand van zaken rondom aanstaande maatregelen aan de hefbruggen Boskoop, Gouwesluis en Waddinxveen.

### **Aanbevelingen EAA en opvolging**

Zoals wij in de brief van 20 mei 2020 hebben aangegeven is de Dienst Beheer Infrastructuur (DBI) al een aantal jaar in ontwikkeling om verder uitvoering te geven aan de ambitie beheer en onderhoud; op orde en duurzaam. Wij hebben u ook gemeld dat een groot aantal maatregelen, in dit geval specifiek ter verbetering van het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken, reeds enkele jaren geleden in gang is gezet. Het onderzoek van EAA maakt echter duidelijk dat er rondom het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken meer aandacht moet worden geschonken aan (technisch) inhoudelijke zaken, (werk) processen- en protocollen en aan de professionalisering van het handelen, zowel individueel als collectief. Het vastleggen en archiveren, het vergroten van politiek-bestuurlijke sensitiviteit, omgevingsbewustzijn, het maken van afwegingen, risicomanagement, opdrachtgeverschap en tijdige escalatie zijn hierbij belangrijke onderwerpen. EAA heeft een aantal aanbevelingen gedaan:

- Richt de periodieke onderhoudsinspecties op de conditie van de brug als geheel.
- Vergroot de samenhang tussen dagelijks beheer & onderhoud en groot onderhoud.
- Verminder het meerwerk en zorg voor meer maatwerk in contracten.
- Hernieuw de risicobeoordeling van corrosie en conservering op de hefbruggen.
- Verbeter het informatiebeheer en de archivering in IDMS.

De *Maatregelenlijst en opvolging aanbevelingen DBI* die wij op 20 mei 2020 als bijlage met u gedeeld hebben is en blijft uitgangspunt voor de versterking van het beheer en onderhoud van onze beweegbare kunstwerken. De opvolging van de aanbevelingen en de daaraan verbonden maatregelen zijn opgenomen in deze maatregelenlijst en worden gekoppeld aan het "programma Versterking beheer en onderhoud Beweegbare Kunstwerken. Onderstaand schetsen wij u de invulling van dit programma.

### **Versterking beheer en onderhoud Beweegbare Kunstwerken**

Door het programmatisch organiseren van een versterking van het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken ontstaat een samenhangende aanpak die overzicht in uit te voeren maatregelen brengt, die focus mogelijk maakt en waardoor gestuurd kan worden op resultaat. Een lerende aanpak is onderdeel van het programma. Het organiseren van kritische reflectie op (technisch) inhoudelijke zaken, (werk)processen en professioneel handelen en de duurzame borging van de verbeteringen en de geleerde lessen zorgt voor de (door)ontwikkeling van een werkwijze die zowel inhoudelijk, organisatorisch als bestuurlijk aan de gestelde verwachtingen voldoet. De optelsom van alle maatregelen leidt tot een sprong in professionaliteit. Het programma stelt interventies voor en begeleidt de uitvoering daarvan. Het resultaat van het programma is, in de uitvoering van een aantal maatregelen op een verscherpte wijze, meer politiek bestuurlijke sensitiviteit, betere archivering, een bredere blik, duurzame borging van het leren, doorontwikkeling opdrachtgeverschap, scherper risicomanagement te ontwikkelen.

Het programma bestaat uit acties die op korte, middellange en langere termijn worden uitgevoerd. Nog niet alle onderdelen zijn op dit moment volledig uitgewerkt. In de Nota onderhoud kapitaalgoederen (NOK) stelt u als Provinciale Staten de kaders of uitgangspunten vast waarbinnen Gedeputeerde Staten het beheer van de bestaande en toekomstige provinciale infrastructuur uitvoeren. Dit is een belangrijk instrument waarmee DBI de beheer- en onderhoudstaken kan uitvoeren. De geactualiseerde NOK, looptijd 2021-2024, is op 1 juli 2020 door u vastgesteld. De mogelijk financiële consequenties van dit programma voor de vastgestelde NOK worden op dit moment in kaart gebracht. Het programma kent een drietal sporen; verscherpte alertheid, blijvende focus en continue ontwikkeling. Onderstaand geven wij u een nadere toelichting op deze sporen.

### ***Verscherpte alertheid***

De start van het programma wordt gemarkeerd door het spoor *Verscherpte alertheid*. Het doel van dit spoor is het bevorderen van alertheid op wijzigingen in projecten die mogelijk risico's met zich meebrengen. Binnen dit spoor worden maatregelen (interventies) voorgesteld die ervoor zorgen dat er op een gestructureerde manier overzicht komt in de uit te voeren maatregelen en ontwikkelingen en handelingen rondom het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken. Het spoor verscherpte alertheid is een tijdelijk spoor waarbij de focus gericht is op de korte termijn.

Binnen het spoor Verscherpte alertheid, dat loopt tot eind 2020, worden maatregelen uitgevoerd die bijdragen aan het verscherpt alert zijn op risico's, zowel politiek bestuurlijk maar ook bijvoorbeeld financieel of vanuit de omgeving. De informatievoorziening richting de portefeuillehouder(s) en zo mogelijk het college van Gedeputeerde Staten wordt expliciet onder de aandacht van het management van DBI gebracht, alvorens het ingebracht wordt voor agendering voor bespreking met de portefeuillehouder(s). Met elkaar worden vervolgens de bestuurlijke context, de risico's, de omgevingsissues en de afwegingen meegenomen, wat blijvende focus mogelijk maakt. Tot slot vindt een nadere analyse en prioritering plaats van de *Maatregelenlijst en opvolging aanbevelingen DBI*. De analyse leidt tot een prioritering in uitvoering alsook tot een uitsnede van maatregelen die direct onderdeel zijn van het versterkingsprogramma en waarvoor versterkingsmaatregelen worden geformuleerd. De aanbevelingen van EAA en de daaraan verbonden maatregelen alsook de concern brede onderwerpen: Professioneel Opdrachtgeverschap, risicomanagement, Informatiebeheer en archivering zijn onderdeel van het maatregelenpakket. In het kader van deze versterkingsaanpak worden deze onderwerpen met prioriteit aangepakt, in verbinding met en gebruikmakend van de concern brede organisatieontwikkeling.

### ***Inventarisatie verkeersbelasting 11 bruggen***

Een direct resultaat van een verscherpte alerte werkwijze is de uitvoering van de toegezegde inventarisatie van de verkeersbelasting van 11 bruggen. In onze brief van 20 mei 2020 is deze inventarisatie reeds aangekondigd. Een brug wordt zodanig ontworpen en gebouwd dat deze de verwachte belastingen, zoals de verkeersbelasting, ruimschoots kan dragen. Om er vervolgens richting de toekomst zeker van te zijn dat, door toename van de intensiteit en het gewicht van het verkeer, op langere termijn geen overbelasting gaat ontstaan, wordt het effect van toegenomen verkeersbelasting geïnventariseerd. Deze

inventarisaties zijn voor inmiddels 73 van de 84 beweegbare bruggen gemaakt. Geconstateerd is dat deze 73 bruggen robuust genoeg zijn om de toename van verkeersbelasting voldoende te kunnen dragen. De inventarisatie van de resterende 11 bruggen, waaronder de 3 hefbruggen, stond oorspronkelijk gepland tijdens de voorbereiding van het groot onderhoud dit jaar en de komende 2 jaar. De inventarisatie voor alle 11 bruggen wordt echter dit jaar versneld uitgevoerd. De opdracht is inmiddels opgesteld en er is een start gemaakt met de uitvoering van het onderzoek. Eind 2020 zijn de inventarisaties uitgevoerd.

### ***Blijvende focus***

De komende periode vindt de nadere analyse van de maatregelenlijst plaats. Zoals gezegd leidt de analyse tot een prioritering in uitvoering alsook tot een uitsnede van maatregelen die direct onderdeel zijn van het versterkingsprogramma en waarvoor versterkingsmaatregelen worden geformuleerd. Binnen het spoor van blijvende focus staat de versterking van de uitvoering van deze maatregelen ontwikkeltrajecten uit het maatregelenoverzicht centraal. Concreet betekent dit dat geïventariseerd wordt wat reeds gebeurt, de wijze waarop dat gebeurt en de manier waarop dat bijdraagt aan de versterking. Binnen dit spoor staat de vraag hoe we het doen en hoe we het zouden moeten doen centraal. Een zogenaamd challengeteam met externe deskundigen zal worden gevraagd om te reflecteren op de uitvoering van werken en suggesties te doen voor verbeteringen en versterkingen (doorontwikkeling). Dus we kijken naar hoe we het doen, hoe we het zouden kunnen doen en wat er aangepast moet worden.

### ***Continue ontwikkeling***

Het resultaat van deze programmatische aanpak is een 'sprong in professionaliteit'. Door kritische reflectie te organiseren op wat er gebeurt, daarbij zowel te kijken naar inhoud/techniek, processen/verantwoordelijkheden en de vertaling naar het dagelijkse handelen, krijgen we scherper in beeld waar en hoe het beter kan. Daarop wordt het leertraject gebaseerd. Bij de invulling van het leertraject wordt gebruik gemaakt van specifieke deskundigheid om een lerende aanpak te ontwikkelen, die aansluit bij het karakter van (het werken bij) DBI. Het programma is erop gericht om deze manier van leren structureel onderdeel te maken van de bij DBI gehanteerde werkwijze voor het beheer en onderhoud van beweegbare kunstwerken.

### **Sterkteberekeningen bruggen**

In antwoord op de vraag van mevrouw Nelisse, in de commissievergadering B&E van 10 juni 2020, of er bij sterkteberekeningen van bruggen rekening wordt gehouden met, naast toenemende verkeersbelasting, degradatie van staal als gevolg van corrosie, evenals of er rekening is gehouden met aanvaringen van bruggen, kan worden aangegeven dat dit het geval is. Sterkte-berekeningen van bestaande constructies worden gedaan als daar aanleiding toe is. De aanleiding kan enerzijds het veranderd gebruik van een object zijn, zoals extra verkeersbelasting of aanpassingen aan de constructie, anderzijds de aanwezigheid van kritische schadebeelden, zoals materiaalafname door corrosie. Indien een sterkteberekening noodzakelijk is, wordt daarin zowel het huidige gebruik van het object meegenomen als de daadwerkelijke staat. De wijze waarop de provincie Zuid-Holland

rekening houdt met aanvaringen van bruggen is als volgt. Er worden circa 20 ontheffingen per jaar verleend voor iets bredere en langere schepen ten opzichte van de geldende Vaarwegenverordening 2015 en circa 10 ontheffingen per jaar voor grotere schepen zoals jachten, etc. Daarbij wordt niet specifiek nader getoetst bij het verlenen van een ontheffing op de relatie tussen het schip en de aanvaarsterkte van de afschermvoorzieningen en het kunstwerk. Kunstwerken worden vanaf de waterzijde beschermd met remmingswerken. Nieuwe remmingswerken en afschermvoorzieningen worden ontworpen op het maatgevende vaartuig, danwel de CEMT-klasse van een vaarweg. Het remmingswerk wordt zo ontworpen, dat ten gevolge van een aanvaring de brug geen schade leidt, maar dat juist het remmingswerk de energie opvangt. Zo wordt schade aan het kunstwerk voorkomen. Bestaande remmingswerken worden jaarlijks geïnspecteerd, en indien nodig onderhouden of vervangen in het planmatig onderhoud. Bij aanvaring van een remmingswerk door een 'regulier' vaartuig of door een eventueel iets zwaarder schip zal er in meer of mindere mate schade aan het remmingswerk ontstaan. De kans is klein dat dit leidt tot aanvaring en schade aan het kunstwerk zelf. De beweegbare bruggen worden bij een herberekening niet direct getoetst op aanvaarsterkte. Een brugval, het beweegbare deel van een brug, wordt beschermd tegen aanvaarschade door de remmingswerken en in enkele gevallen door aanvaarbalken (de aanvaarbescherming van het val bij de hefbruggen). Ook worden maatregelen voorgeschreven die de vaste ligging van het brugdek moeten garanderen in het geval van een directe aanvaring, om zo het risico voor het wegverkeer te beperken, net als de mogelijke gevolgschade aan de andere onderdelen van de brug.

### **Werk in uitvoering: hefbruggen Gouwe**

De onderhoudsstaat van de drie hefbruggen is de afgelopen maanden middels gerichte inspecties in beeld gebracht. De inspectieresultaten hebben voor zowel de hefbrug Boskoop als de hefbrug Gouwesluis geresulteerd in een maatregelenpakket waarvan de uitvoering voor dit jaar is gepland. Ook voor de hefbrug Waddinxveen zijn de maatregelen bekend. Op 9 juli 2020 is gedeputeerde Vermeulen in gesprek gegaan met ondernemers en belangenvertegenwoordigers zoals de dorpsraad Boskoop, Stichting Belangenbehartiging Greenport Boskoop, Dorpskernwinkeliers Boskoop, BLN Schuttevaer en Heineken over de maatregelen bij de hefbruggen Gouwesluis en Waddinxveen en de daaraan verbonden consequenties.

#### *Hefbrug Boskoop*

Op 12 juli 2020 is gestart met de aangekondigde werkzaamheden bij de hefbrug Boskoop. U bent hierover op 19 februari 2020 geïnformeerd. Naar verwachting zijn de werkzaamheden aan de hefbrug Boskoop op 8 augustus 2020 afgerond.

#### *Hefbrug Gouwesluis*

Het onderhoud aan de hefbrug Gouwesluis staat gepland tussen 28 augustus en 6 september 2020. In dit tijdvak zullen conserveringswerkzaamheden worden uitgevoerd aan bordessen, kooiladders en heftorens. Gezien de leeftijd van de conservering kan dit gezien worden als te verwachten reparatiewerkzaamheden. Over de hinder die daarbij ontstaat zijn de belanghebbenden geïnformeerd. In juli en augustus wordt hier verder over gecommuniceerd richting omwonenden. Het autoverkeer is gedurende de werkzaamheden

geheel gestremd en zal worden omgeleid via het lokale wegennet (o.a. de N11). Het langzame verkeer, zoals fietsers en voetgangers, kan gebruik maken van een pontje nabij de hefbrug.

#### *Hefbrug Waddinxveen*

De formulering van een passend maatregelenpakket voor de hefbrug Waddinxveen is afgerond. De werkzaamheden bestaan uit conserveringswerkzaamheden, het onderhouden van klinknagelverbindingen van het windverband en het verhelpen van een kleine aanrijdschade. Daarbij is de hefbrug ca. 3 weken niet bruikbaar voor alle weg- en vaarwegverkeer. De hefbrug kan dus ook niet worden bediend, door het noodzakelijke gebruik van een werkbordes onder de brug. Langzaam verkeer zal gebruik kunnen maken van een pontonbrug in de Gouwe gedurende het werk. De uitvoering van de maatregelen zal in 2021 moeten plaatsvinden. Wij zijn in overleg met de gemeenten en betrokken ondernemers- en belangenorganisaties over de periode van uit te voeren werkzaamheden. We doen ons uiterste best om, samen met de aannemer, de periode van uitvoering van maatregelen in samenspraak met belanghebbenden zo goed mogelijk in te passen. Daarbij worden overige onderhoudsprojecten, zoals de oeververvanging bij het Nauw van Boskoop, het groot onderhoud aan de N207 en onderhoud aan spoorviaducten ook onderzocht en beoordeeld op kansen om werkzaamheden in de regio slim te combineren en de hinder te beperken.

In het najaar van 2020 informeren wij u nader over (de voortgang van) het programma versterking beheer en onderhoud beweegbare kunstwerken. Tevens informeren wij u op dat moment over de financieel benodigde middelen en de onderbouwing daarvan.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,  
secretaris, voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit